

บันทึกองค์ความรู้

๑. ชื่อองค์ความรู้ การขับเคลื่อนเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับอำเภอ

๒. ชื่อเจ้าขององค์ความรู้ นายพงศธร สุกันทา ตำแหน่ง นักวิชาการพัฒนาชุมชนชำนาญการ
สังกัดสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอเมืองปาน จังหวัดลำปาง

๓. หมวดองค์ความรู้ที่บ่งชี้

๔. ที่มาและเป้าหมายของการจัดการความรู้

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ทรงห่วงใยต่อปัญหาเสพติดที่แพร่ระบาดในสังคมไทยที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นเรื่อยๆ จึงได้พระราชทานพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์ให้นำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดอย่างยั่งยืน จึงเป็นจุดกำเนิดของโครงการ “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” โดยสำนักงาน ป.ป.ส. ได้นำพระราชทรัพย์ดังกล่าวสมทบกับงบประมาณของสำนักงาน ป.ป.ส. จัดตั้งเป็น “กองทุนแม่ของแผ่นดิน” เพื่อมอบเงินกองทุนแม่ของแผ่นดินครั้งแรกในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ และมีการดำเนินงานต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

กรมการพัฒนาชุมชน ได้รับความไว้วางใจจากกระทรวงมหาดไทย และสำนักงาน ป.ป.ส. ให้เป็นหน่วยงานรับผิดชอบในการเสริมสร้างความเข้มแข็งกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยมีเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชน หรือพัฒนากร เป็นกลไกการขับเคลื่อนในพื้นที่ควบคู่ไปกับหน่วยงานด้านความมั่นคงในพื้นที่ตั้งนั้นจึงเป็นที่มาของการจัดการความรู้ในเรื่องนี้

๕. วิธีการ/ขั้นตอนการจัดการความรู้

ข้าพเจ้า ในฐานะเจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนผู้รับผิดชอบการดำเนินงานโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน ของสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอ มีหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน จำนวน ๑๘ หมู่บ้าน จึงได้ดำเนินการขับเคลื่อนเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินอำเภอเมืองปาน ตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

๑) ดำเนินการจัดประชุม

โดยเชิญประธานคณะกรรมการหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินทุกหมู่บ้านเข้าร่วมประชุม ณ ห้องประชุมที่ว่าการอำเภอเมืองปาน โดยสร้างความรู้ความเข้าใจให้กลุ่มเป้าหมายทราบถึงแนวทางการดำเนินงานเครือข่าย และตระหนักถึงความสำคัญในการสร้างพลังเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินร่วมกัน เพื่อเป็นเครือข่ายแห่งความร่วมมือในการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติดในพื้นที่อำเภอเมืองปาน

๒) การจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่าย

หลังจากที่กลุ่มเป้าหมายทราบและเข้าใจในแนวทางการดำเนินงานเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินแล้ว จึงได้ดำเนินการในขั้นตอนต่อมา คือ การจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินอำเภอเมืองปานขึ้น จากคณะประธานคณะกรรมการกองทุนแม่ของแผ่นดินหมู่บ้านละ ๑ คน ซึ่งมีหน้าที่ดำเนินการดังนี้

- ส่งเสริม สนับสนุน ในการดำเนินงานกองทุนแม่ของแผ่นดินในอำเภอ เพื่อสนองพระราชปณิธานของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

- เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้แก่กองทุนแม่ของแผ่นดิน องค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อให้เกิดการบูรณาการร่วมกันอย่างเป็นระบบ

- เป็นศูนย์กลางประสานงานการดำเนินงาน ติดตาม ตรวจสอบ ประเมินผล กิจกรรม กองทุนแม่ของแผ่นดิน เพื่อจัดเก็บข้อมูลในระดับอำเภอและรายงานผลการดำเนินงานให้หน่วยงานที่รับผิดชอบทราบ

- เสนอโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณ หรืออื่นๆ เพื่อสมทบ สนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนฯ ในระดับอำเภอ ระดับกองทุนฯ จากหน่วยงานองค์กรภายนอกทั้งภาครัฐและเอกชน

- เป็นเครือข่ายภาคประชาชน ในการแก้ไขปัญหาเสพติด และปัญหาอื่นๆ โดยใช้ ยุทธศาสตร์ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

- รายงานผลการปฏิบัติงานให้ศูนย์อำนวยการพลังแผ่นดินเอาชนะยาเสพติดอำเภอเมือง ปานทกระยะ

๖. ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

- คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินอำเภอเมืองปานมีการดำเนินงานที่ เกิดผลเป็นรูปธรรม สามารถเป็นเครือข่ายที่ช่วยเหลือหมู่บ้านกองทุนแม่ของแผ่นดินในพื้นที่ โดยมี ระเบียบเครือข่ายเป็นมติในการดำเนินงานของเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินอำเภอเมืองปาน

- มีคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินอำเภอเมืองปาน จำนวน ๑ เครือข่าย (๑๘ กองทุน)

- คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินอำเภอเมืองปาน มีส่วนสำคัญในการ ขับเคลื่อนให้การดำเนินงานหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินประสบผลสำเร็จเสริมสร้างการ เชื่อมโยงการทำงานไปด้วยกัน

- คณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินอำเภอเมืองปาน เป็นเครือข่ายความ ร่วมมือ ประสานงานทำกิจกรรมและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ส่งเสริมการดำเนินการของภาคประชาชนให้ เป็นกลไกและพลังสำคัญในการป้องกันเฝ้าระวังยาเสพติด ควบคู่กับภาครัฐ เสริมสร้างพลังชุมชนให้ เข้มแข็ง

- ประธานคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินอำเภอเมืองปาน ได้รับพิจารณา คัดเลือกให้เป็นประธานคณะกรรมการเครือข่ายกองทุนแม่ของแผ่นดินระดับจังหวัด

- มีการดำเนินกิจกรรมร่วมกันของเครือข่าย ได้แก่ การร่วมงานมหกรรมกองทุนแม่ของ แผ่นดินระดับจังหวัดการจัดผ้าป่าเครือข่ายกองทุนแม่ของอำเภอเมืองปานการจัดกิจกรรมส่งเสริม ความรู้ให้แก่เยาวชนในการป้องกันปัญหาเสพติดการส่งเสริมสร้างอาชีพให้กับคนในชุมชนด้วยกองทุน แม่ของแผ่นดินการจัดกิจกรรมวันต่อต้านยาเสพติดโลก

.....